

**Program nauczycielskich praktyk przedmiotowych z języka polskiego
na studiach I i II stopnia
(obowiązuje studentów specjalności język polski z logopedią
od roku akademickiego 2015/2016)**

I. Charakterystyka praktyk

Praktyki zawodowe nauczycielskie są realizowane zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z 17 stycznia 2012 roku, stanowią integralną część Modułu 3 – Przygotowanie w zakresie dydaktycznym.

Studenci odbywają praktyki grupowe śródroczne (w ramach ćwiczeń z dydaktyki przedmiotowej) oraz indywidualne praktyki przedmiotowo-metodyczne z języka polskiego na poszczególnych etapach edukacyjnych w określonym wymiarze godzin i w ustalonych terminach.

Praktyka nauczycielska na studiach I stopnia jest realizowana w wymiarze 120 godzin (przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu) w klasach 4-6 szkoły podstawowej w określonych w planie studiów semestrach.

Na studiach I stopnia obowiązuje:

- a) praktyka indywidualna w klasach 4-6 szkoły podstawowej w wymiarze 120 godzin.

Praktyka nauczycielska na studiach II stopnia jest realizowana w wymiarze 120 godzin (przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu) w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej w określonych w planie studiów semestrach.

Na studiach II stopnia obowiązuje:

- a) praktyka indywidualna w gimnazjum w wymiarze 60 godzin;
- b) praktyka indywidualna w szkole ponadgimnazjalnej w wymiarze 60 godzin.

Nadzór nad przebiegiem praktyki sprawuje opiekun praktyki z ramienia Uczelni, który organizuje jej przebieg oraz dokonuje jej zaliczenia.

Praktykę indywidualną studenta w wybranej szkole prowadzi wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel – Szkolny Opiekun Praktyki.

W trakcie praktyki student konfrontuje wiedzę teoretyczną z dydaktyki i przedmiotu język polski z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

II. Cele praktyk przedmiotowo-metodycznych z języka polskiego

Celem indywidualnej praktyki przedmiotowej z języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/ gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej jest:

- praktyczne przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego na II, III i IV etapie kształcenia;
- weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobywanej i poszerzanej w toku studiów;
- doskonalenie umiejętności praktycznych w trakcie zajęć realizowanych przez studenta w szkole: planowania, organizowania, obserwowania, prowadzenia lekcji języka polskiego i ewaluacji działań pedagogicznych.

III. Podstawowe treści programowe praktyk

Podstawowe treści programowe praktyk wynikają z zapisów w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z 12 stycznia 2012 roku:

1. Organizacja praktyki przedmiotowo-metodycznej z języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej.
2. Specyfika nauczania przedmiotu język polski w klasach 4-6 szkoły podstawowej/ w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej.
3. Planowanie pracy nauczyciela języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/ w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej w ramach praktyki przedmiotowo-metodycznej.
4. Zastosowanie dokumentów prawa oświatowego w praktyce szkolnej.
5. Obserwacja lekcji języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej – prowadzonych przez nauczyciela – Szkolnego Opiekuna Praktyk.
6. Pełnienie roli nauczyciela języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/ w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej, prowadzenie lekcji.
7. Opracowanie twórczych i odtwórczych konspektów lekcji z uwzględnieniem specyfiki nauczania języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej z wykorzystaniem nowoczesnych metod i środków dydaktycznych, w tym narzędzi TIK.
8. Zastosowanie różnych form kontroli i oceny na lekcjach języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej.
9. Badanie osiągnięć uczniów w ramach przedmiotu język polski w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej z wykorzystaniem różnych narzędzi pomiaru dydaktycznego.
10. Ewaluacja zaobserwowanych lub doświadczonych podczas lekcji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Studenci w ramach praktyki indywidualnej kształtują kompetencje dydaktyczne poprzez: zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji; obserwowanie zajęć; współdziałanie z opiekunem praktyk w planowaniu, organizowaniu i prowadzeniu zajęć; pełnienie roli nauczyciela; analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

IV. Zasady odbywania praktyk

W ramach obowiązującej liczby godzin praktyki indywidualnej studenci obserwują zajęcia prowadzone przez nauczyciela – Szkolnego Opiekuna Praktyki, planują i prowadzą samodzielnie zajęcia lekcyjne lub asystują nauczycielowi, analizują dokumenty i poznają strukturę szkoły oraz specyfikę pracy nauczyciela polonisty.

Na studiach I stopnia studenci:

- a. w ramach praktyki indywidualnej w klasach 4-6 szkoły podstawowej:
 - poznają specyfikę pracy szkoły (5 godzin),
 - obserwują zajęcia (25 godzin),
 - asystują nauczycielowi w prowadzeniu zajęć (10 godzin),
 - samodzielnie prowadzą zajęcia (25 godzin),
 - sprawdzają i oceniają prace pisemne uczniów (10 godzin),
 - przygotowują się do prowadzenia zajęć (25 godzin),
 - analizują i interpretują działania pedagogiczne (20 godzin).

Na studiach II stopnia studenci:

- a. w ramach praktyki indywidualnej w gimnazjum:
 - poznają specyfikę pracy szkoły (5 godzin),
 - obserwują zajęcia (10 godzin),
 - asystują nauczycielowi w prowadzeniu zajęć (5 godzin),
 - samodzielnie prowadzą zajęcia (15 godzin),
 - sprawdzają i oceniają prace pisemne uczniów (5 godzin),
 - przygotowują się do prowadzenia zajęć (10 godzin),
 - analizują i interpretują działania pedagogiczne (10 godzin);
- b. w ramach praktyki indywidualnej w szkole ponadgimnazjalnej:
 - poznają specyfikę pracy szkoły (5 godzin),
 - obserwują zajęcia (10 godzin),
 - asystują nauczycielowi w prowadzeniu zajęć (5 godzin),
 - samodzielnie prowadzą zajęcia (15 godzin),
 - sprawdzają i oceniają prace pisemne uczniów (5 godzin),
 - przygotowują się do prowadzenia zajęć (10 godzin),
 - analizują i interpretują działania pedagogiczne (10 godzin).

W pierwszych dniach praktyki indywidualnej studenci poznają zasady organizacji pracy szkoły, warsztat pracy nauczyciela polonisty oraz obserwują zajęcia lekcyjne. W kolejnych dniach planują zajęcia własne, asystują nauczycielowi w prowadzeniu lekcji oraz samodzielnie prowadzą zajęcia.

Przed każdą samodzielnie prowadzoną lekcją studenci są zobowiązani do przedstawienia konspektu lekcji nauczycielowi – Szkolnemu Opiekunowi Praktyk do zatwierdzenia. Po przeprowadzonej lekcji student omawia zajęcia z opiekunem praktyk.

V. Zakładane efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student:

- zna zasady organizacji praktyki przedmiotowo- metodycznej z języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej;
- wie, jak funkcjonuje szkoła, ze szczególnym uwzględnieniem pracy nauczyciela polonisty w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej;
- rozumie specyfikę nauczania przedmiotu język polski w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej;
- rozumie znaczenie planu nauczania języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej;
- identyfikuje poszczególne części lekcji, rozumie, jaka jest rola konspektu w prowadzeniu zajęć na danym etapie edukacyjnym;
- weryfikuje metody, formy pracy, środki dydaktyczne w praktyce podczas prowadzenia lekcji na danym etapie edukacyjnym;
- ma świadomość znaczenia narzędzi pomiaru dydaktycznego wykorzystywanych w badaniu osiągnięć uczniów na danym etapie edukacyjnym;
- sprawnie organizuje praktykę przedmiotowo- metodyczną języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej;
- dostosowuje strategie nauczania do specyfiki zajęć z języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej;
- konstruuje/analizuje plan nauczania języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej, analizuje treści przedmiotu;
- prowadzi lekcję na danym etapie edukacyjnym, uwzględniając niezbędne w jej strukturze elementy;
- konstruuje konspekt lekcji dla danego etapu edukacyjnego stosownie do potrzeb i możliwości uczniów danej klasy, indywidualizuje nauczanie;
- prowadzi lekcję na danym etapie edukacyjnym, dostosowując metody i formy pracy do możliwości i potrzeb uczniów oraz uwzględniając wymagania programowe;
- stosuje narzędzia pomiaru dydaktycznego w badaniu osiągnięć uczniów na danym etapie edukacyjnym;
- zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia, ma świadomość roli nauczyciela w organizowaniu procesu kształcenia i potrzeby budowania autorytetu opartego na podmiotowych relacjach;
- potrafi formułować opinie na temat podstawowych zagadnień nauczania języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej/w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej.